

Nr 18

Kungl. Maj:ts proposition angående livränta till vissa personer; given Stockholms slott den 18 februari 1972.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

Sven Andersson

Propositionens innehåll

I propositionen underställs riksdagens prövning två ärenden om livränta till personer som skadats vid trafikolyckor med försvaret tillhöriga motorfordon och ett ärende om livränta till en person som under militärtjänstgöring skadats vid skjutövning.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 18 februari 1972.

Närvarande: Statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena WICKMAN, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, HOLMQVIST, ASP-LING, NILSSON, LUNDKVIST, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, BENGTSSON, NORLING, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON.

Chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Andersson, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *livränta till vissa personer* och anför.

1

Thore Nordin, som är född den 2 januari 1917, skadades den 11 mars 1963, då en försvaret tillhörig lastbil, förd av en värnpliktig, sladdade och stötte mot en mötande personbil som fördes av Nordin. Denne ådrog sig härvid bl. a. hjärnskakning med vissa bestående besvär.

Försvarets civilförvaltning fann i likhet med försvarets skaderegleringsnämnd att staten som ägare av lastbilen var skyldig att utge ojämkad ersättning till Nordin.

Nordin var vid tiden för olyckshändelsen pastor och anställd som föreståndare i en frikyrkoförsamling men hade ditintills sitt huvudsakliga arbete som redaktör och ackvisitör i tidningen Dagen, Stockholm.

Arbetsgivarnes ömsesidiga olycksfallsförsäkringsbolag, där arbetstagare hos Tidningsaktiebolaget Dagen var försäkrade, har jämlikt lagen (1954: 243) om yrkesskadeförsäkring tillerkänt Nordin livsvarig värdesäkrad livränta efter en invaliditet av 20 % med 1 600 kr. om året fr. o. m. den 1 maj 1969 t. o. m. månaden under vilken han fyller 67 år och för tiden därefter med 1 200 kr. om året.

Nordin har nu yrkat livsvarig skadelivränta (trafiklivränta) av staten fr. o. m. den 1 januari 1972 beräknad efter en inkomst av 40 000 kr. år 1972 och en invaliditet av 20 %.

Försvarets civilförvaltning har tillerkänt Nordin livränta beräknad med avseende på inkomst och invaliditet enligt Nordins yrkande för tiden den 1 januari—den 30 juni 1972 med ett belopp av 8 000 kr. om året. Avdrag sker härvid av viss jämlikt lagen om yrkesskadeförsäkring utgående ersättning.

Försvarets civilförvaltning, som inhämtat yttrande från försvarets skaderegleringsnämnd, hemställer att Nordin tillerkänns livsvarig livränta — som i värdesäkringshänseende får anses fastställd år 1972 — fr. o. m. den 1 juli 1972 t. o. m. månaden under vilken han fyller 67 år med ett belopp av 8 000 kr. om året och för tiden därefter med nedsättning till hälften. Från livräntan skall avdragas vad Nordin uppbär eller kommer att uppbära i livränta jämlikt lagen om yrkesskadeförsäkring inberäknat t. o. m. år 1971 fastställd värdesäkringsförhöjning men med bortseende från för tiden därefter beslutad sådan förhöjning.

Departementschefen

Staten får anses vara ersättningsskyldig för den skada som drabbat Nordin. Beträffande livränta för tiden t. o. m. den 30 juni 1972 föreligger redan beslut av försvarets civilförvaltning. Av utredningen framgår att invaliditeten är livsvarig. För Nordins återstående livstid bör livränta utgå enligt civilförvaltningens förslag. I värdesäkringshänseende bör livräntan anses fastställd år 1972.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att medge att från inkomstiteln Pensionsmedel m. m. med belopp beräknade efter 1972 års värdenivå utbetalas livsvarig skadelivränta (trafiklivränta) till Nordin fr. o. m. den 1 juli 1972 t. o. m. den månad under vilken han fyller 67 år med 8 000 kr. om året och för tiden därefter med ett till hälften nedsatt belopp, allt – också vid beräkning av indextillägg – med avdrag av vad han uppbär eller kommer att uppbära i livränta enligt lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring inberäknat t. o. m. år 1971 fastställd värdesäkringsförhöjning men med bortseende från senare inträffad sådan förhöjning.

2

Anders Tengstam, som är född den 11 april 1943, skadades den 7 augusti 1962, då han under militärtjänstgöring medföljde på en försvaret tillhörig lastbil, som kolliderade med en privat lastbil trafikförsäkrad hos försäkringsbolaget Trafik-Bore. Tengstam erhöll bestående skada på bröstkorgen m. m. Tengstam är civilekonom och var år 1970 anställd inom regionplaneringen i Skåne med en lön av omkring 3 900 kr. per månad.

Riksförsäkringsverket har på grund av skadan tillerkänt Tengstam bl. a. militärlivränta för tiden den 6 juni 1969–den 31 december 1972 efter en invaliditet av 25 % med 2 000 kr. för år. Livräntan förhöjs och värdesäkras enligt gällande regler.

Försvarets civilförvaltning har efter hörande av försvarets skaderegleringsnämnd meddelat följande. Trafikolyckan har i ansvars- och skadeståndshänseende varit föremål för rättslig prövning. Härvid har båda bilförarna ansetts lika vållande till kollisionen. Staten (som ägare av militärbilen) och föraren av bilen har förpliktats att solidariskt utge ersättning till Tengstam. Staten och Trafik-Bore svarar slutligt för kostnaderna i anledning av olyckan, bl. a. livränta, med hälften vardera. Trafik-Bore har från Trafikförsäkringsanstaltens nämnd infordrat förslag angående livräntans storlek m. m. Förslaget har godtagits av Tengstam, Trafik-Bore och civilförvaltningen. I överensstämmelse härmed anser civilförvaltningen i likhet med skaderegleringsnämnden att Tengstam är berättigad till värdesäkrad livsvarig livränta fr. o. m. den 6 juni 1969 till dess han fyller 67 år med 3 000 kr. för år och för tiden därefter med 1 500 kr. för år. Från livräntan skall avräknas den militärlivränta – med bortseende

från värdesäkringsförhöjning — som för motsvarande tider utgått eller kommer att utgå. Trafik-Bore har såvitt nu är i fråga till Tengstam utbetalat hela livräntan enligt nämnda grunder för tiden den 6 juni 1969—den 5 juni 1971. Civilförvaltningen har ersatt bolaget hälften av den sålunda utbetalade livräntan. Härjämte har civilförvaltningen enligt angivna grunder tillerkänt Tengstam på staten ankommande hälftendel av den värdesäkrade livräntan för tiden den 6 juni 1971—den 30 juni 1972 minskad med hälften av militärlivräntan dvs. med (1 500—1 000) 500 kr. för år i 1969 års värdenivå. — Civilförvaltningen hemställer att Tengstam tillerkänns livsvarig skadelivränta (trafiklivränta), som i värdesäkringshänscende får anses fastställd år 1969, fr. o. m. den 1 juli 1972 t. o. m. månaden under vilken han fyller 67 år med 1 500 kr. om året och för tiden därefter med ett till hälften nedsatt belopp med avdrag av hälften av det belopp som han kan komma att uppbära i militärlivränta med bortseende från värdesäkringsförhöjning.

Departementschefen

Staten är jämte försäkringsbolaget, vardera till hälften, slutligt ersättningsskyldig för den skada som drabbat Tengstam. Beträffande livränta för tiden t. o. m. den 30 juni 1972 föreligger redan för statens del beslut av civilförvaltningen. Av utredningen framgår att invaliditeten är livsvarig. För Tengstams återstående livstid bör livränta utgå enligt civilförvaltningens förslag. Staten bör därvid svara för hälften av livräntan med avdrag av hälften av militärlivräntan med bortseende från värdesäkringsförhöjning. I värdesäkringshänscende bör livräntan anses fastställd år 1969.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att medge att från inkomstiteln Pensionsmedel m. m. med belopp beräknade efter 1969 års värdenivå utbetalas livsvarig skadelivränta (trafiklivränta) till Tengstam fr. o. m. den 1 juli 1972 t. o. m. den månad under vilken han fyller 67 år med 1 500 kr. om året och för tiden därefter med ett till hälften nedsatt belopp, allt med avdrag av hälften av det belopp som han kan komma att uppbära i militärlivränta med bortseende från värdesäkringsförhöjning.

3

Berth-Villy Engqvist, som är född den 12 mars 1947, skadades den 10 januari 1967 under militärtjänstgöring av ett kvarvarande skott, som avgick från en demonterad kulspruta när den förflyttades efter avslutad skarpskjutning. Engqvist ådrog sig härvid bestående benskada m. m. Engqvist, som var elektriker, undergår numera omskolning för utbildning till ett på grund av hans bestående besvär lämpligare yrke — eventuellt gymnasieingenjör.

Försvarets civilförvaltning har den 23 oktober 1967 i likhet med försvarets skaderegleringsnämnd ansett att staten är skyldig att utge ojä-

kad ersättning till Engqvist. Genom lagakraftvunnen dom har sedermera bl. a. ett vid olyckshändelsen tjänstgörande befäl dömts till dagsböter för vållande av kroppsskadan.

Riksförsäkringsverket har på grund av skadan tillerkänt Engqvist militärlivränta för viss tid med 3 000 kr. om året efter en invaliditet av 33 1/3 %. Med hänsyn till den av Engqvist år 1971 påbörjade yrkesutbildningen utgår militärlivräntan, som är värdesäkrad, t. v. under yrkesutbildningen med högre belopp beräknat efter en invaliditet av 100 %.

Vid bestämmandet av den förhöjda livräntan har riksförsäkringsverket tagit hänsyn till det hinder yrkesutbildningen medför för Engqvist att utföra förvärvsarbete.

Engqvist har yrkat livsvarig skadelivränta av staten beräknad efter en inkomst av 29 542 kr. 50 öre år 1971 och en invaliditet av 33 1/3 %.

Försvarets civilförvaltning har tillerkänt Engqvist skadelivränta för tiden den 1 januari 1971—den 30 juni 1972. Livräntan, som beräknats till 33 1/3 % av 29 542 kr. 50 öre eller 9 847 kr. 50 öre för år, har därvid bestämts att utgå i form av nettolivränta med avdrag av grundbeloppet av militärlivränta vid motsvarande invaliditetsgrad, 3 000 kr. (9 847:50—3 000) och har sålunda fastställts till 6 847 kr. 50 öre för år. Metoden att beräkna nettolivränta har i detta fall använts av praktiska skäl.

Försvarets civilförvaltning, som inhämtat yttrande från skaderegleringsnämnden, föreslår att Engqvist tillerkänns livsvarig skadelivränta — som i värdesäkringshänseende får anses fastställd år 1971 — fr. o. m. den 1 juli 1972 t. o. m. månaden under vilken han fyller 67 år med 6 847 kr. 50 öre om året och för tiden därefter med ett till hälften nedsatt belopp.

Departementschefen

Staten får anses vara ersättningsskyldig för den skada som drabbat Engqvist. Beträffande skadelivränta för tiden t. o. m. den 30 juni 1972 föreligger redan beslut av försvarets civilförvaltning. Av utredningen framgår att invaliditeten är livsvarig. För Engqvists återstående livstid bör skadelivränta utgå enligt civilförvaltningens förslag. I värdesäkringshänseende bör livräntan anses fastställd år 1971.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att medge att från inkomstiteln Pensionsmedel m. m. med belopp beräknade efter 1971 års värdenivå utbetalas livsvarig skadelivränta till Engqvist fr. o. m. den 1 juli 1972 t. o. m. den månad under vilken han fyller 67 år med 6 847 kr. 50 öre om året och för tiden därefter med ett till hälften nedsatt belopp.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:st Konungen att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Britta Gyllensten